

El llibertat

òrgan oficial antifeixista del consell municipal

El món s'escriu
xeix davant les vic-
times innocents dels
bombardeigs feixis-
tes.
Ignorem si Déu hi
era present.

REDACCIÓ I ADMINISTRACIÓ
Carrer de Barcelona, 13 — Telèfon n.º 255

ANY I

Mataró, divendres 27 novembre 1936 — NUM. 109

NÚMERO SOLT: 15 CTS
SUBSCRIPCIÓ: 2'50 PESSETES MES

Els i nosaltres

Quan hom llegeix les manifestacions dels representants del feixisme, no pot evitar el gest de repugnància que sempre han sentit les consciències honrades davant la maldat, hipòcritament vestida amb les robes de la més ingènua puresa.

L'aliança d'Alemanya i el Japó, ha estat signada sota el pretext de defensar la civilització posada en perill pel comunisme. Els facciosos espanyols tenen l'audàcia d'anomenar-se «nacionals» i també arriben a tenir la barra d'afirmar que lluiten per la civilització.

No ens sorprèn massa el que diuen els ambaixadors dels imperis feixistes i els reaccionaris espanyols. No ens estranya, però ens indigna tant cinisme, apuntalat amb una estultícia insuperable.

Els són així: hipòcrites i malvats, però també cretins, mancats del sentit del ridícul.

Quina vergonya haver de recórrer a les mentides més vulgars per tal de disfressar les ambicions imperialistes! No fou tan covarda l'actuació dels grans conqueridors que, amb tots llurs defectes, perseguïen finalitats anàlogues. Alemanya, el Japó i Itàlia, triunvirat que segurament assolirà l'entesa feta en principi pel Reich i l'Imperi nipó, no tenen la noblesa dels imperis antics, perquè l'imperialisme és un desig inconfessable que ha anat degenerant fins arribar al feixisme, receptacle de les més baixes ambicions, feix de tots els residus morals que han resultat del desgast de les tiranies que ocupen les tres quartes parts de la història universal amb llurs crims i malvestats.

Val més que es treguin la careta, perquè el món els ha conegut de seguida; els conegué bon punt varen néixer. Es millor per a tots la claredat. ¿No volen ampliar el territori que pretenen representar?, doncs que ho diguin clar i ben alt com feren Alexandre Magne, Cèsar, Napoleó... Hi sortirà guanyant la decència, que no es veurà tan ultraijada amb l'additament de la mentida.

I els nostres redemptors, els «nacionals», que es desveïllen a treure'ns de les mans del comunisme—segons diuen ells—per tal d'evitar que Espanya sigui presa dels bàrbars, potser no s'han adonat que tenen tant de nacionals com de civilitzats; perquè mentre s'atribueixen el títol de «Ejército Nacional», aquest està compost de moros, Terç estranger i la resta és un conglomerat híbrid dels detritus morals i socials de la delinqüència internacional, entre els quals el que menys compta són els espanyols. Amb aquests «nacionals» i els pobres soldats fills del poble—germans que fingueren la dissort de prestar el servei militar en llocs dominats pels militars traïdors i que són obligats a fer-nos la guerra sota pena de mort—menen llur acció «pacificadora» i «civilitzadora» sobre Espanya, destruint amb vesània criminal modestes vivendes, hospitals, museus, monuments d'art i centres de cultura de renom universal.

Es així com acrediten el que són, a diferència del que som nosaltres. Com els alemanys a la Guerra Gran, no respecten res, sens dubte per entendre que el pànic que infondran serà un poderós aliat. No han pensat en un detall, però: que Alemanya, amb aquests procediments perdé la guerra. La protèrvia els encega i no els deixa veure que aquest odi que descarreguen contra la població civil de Madrid els precipita en llur caiguda inexorable. La ràbia els domina i els posa un núvol de sang als ulls que no els deixa veure més que el camí del mal, d'aquell mal que més ens ha de doldre. Per això, després d'assassinar feroçment dones i criatures, han fet objecte de llur fúria destructora els valors espirituals, els fogars de l'intel·lecte hispà.

I nosaltres som tot el contrari. Per alguna cosa som l'antífesi del feixisme. El Govern i els antifeixistes que tenen la responsabilitat de la defensa de Madrid, han procurat salvar tot el possible del patrimoni científic i artístic de Espanya que guardava Madrid, i fou disposada l'evacuació dels intel·lectuals que per llur vàlua no pertanyen a un poble sinó que es deuen al món.

La protecció dels ciutadans madrilenys interessa molt al Govern, però davant la impossibilitat de fer una cosa eficient en general, s'ha procedit a salvar dones, infants i vellets, i tot seguit, la plèiade d'autoritats intel·lectuals formada per Menéndez Pidal, Antonio Machado, Del Río Ortega, Mendinabeitia, etc., perquè els antifeixistes reconeixem el tresor espiritual que aquestes personalitats representen en el camp de la ciència, de l'art i de la literatura. Els feixistes haurien pensat en salvar els bisbes i els milionaris.

En cap cas no podrà establir-se amb més claredat l'evident contrast existent entre ells i nosaltres. La crueltat, el vandalisme i la barbàrie no privaran mai entre nosaltres, i és aquesta la raó per la qual les forces antifeixistes no bombardegen les poblacions civils: Per damunt de tot la civilització, però la civilització autèntica, no aquell sarcasme que malden per imposar els Estats feixistes.

Els «ídolos», estenen el braç

Sumen pessetes llargues, i són molts els bitllets eclesiàstics recollits, en les nombroses «corrides» celebrades arreu on el feixisme està transitoriament aposentat.

Els «diestros» més acreditats, són els més ardits defensors i propagandistes del règim que el poble no s'ha volgut donar.

Les «corrides goyescas», recullen

el més gran auditori de públic fi.

Tota la paveria natural dels falangistes planxats, dels generals perfumats amb «Coty», de les senyorettes aristòcrates, eròtiques i encisades del tuf de moro, no manquen a les festes per l'exèrcit «nacional» d'estrangers.

La faramalla feixista és amiga de les places de braus.

I de veure els toros des de la barrera.

El llibre de Joan Peiró

«La Noche» del dia 26 publica el següent editorial:

Peligro en la retaguardia

Juan Peiró, el ministro de Industria del Gobierno de la República, acaba de publicar un libro que debieran leer, desde luego, todos los catalanes, a los que va primordialmente dirigido, y además a los españoles restantes, porque constituye una lección viva y práctica de revolucionarismo, que todavía nos está haciendo falta a todos, en los actuales momentos.

Se titula el libro «Perill a la reraguardia» y fragmentariamente lo conocen ya nuestros lectores, puesto que en distintas ocasiones hemos acogido en nuestras columnas artículos de Peiró, convencidos de la utilidad de su divulgación. Peiró expone en su libro la mejor doctrina aplicable a las circunstancias; refleja en las páginas impresas su magnífica visión de unos tiempos nuevos, que vengana ser la compensación de tanto derramamiento de sangre y de tanta destrucción.

Hay en el popular militante de la C. N. T., una mentalidad racialmente catalana, que responde plenamente a las características temperamentales puras del país: un gran sentido de renovación liberal, de avances progresivos y consolidados, que no excluye la Revolución, pero que no se aviene a que resulte estéril. Peiró, sabe, como todo catalán, de abolengo, que no se vive de teorías, sino de realidades y con pluma certera traza ca-

En mig de la rodona del circ, a les ciutats faccioses, després de brindar el barret clàssic a les presidències, estenen el braç i es demostren entusiastes del feixisme.

Tenen els «ídolos» més renomats. Adhuc un torero mexicà, que a Barcelona ens va saludar amb el puny clos, ara és «vedette» principal, i no regateja les salutacions entusiastes als dictadors.

Hi ha temperaments inconstants, i gent que per a fer diners, té poques manies. Amb una mà reben dels negres, i amb l'altra prenen dels vermells.

La única senyal de normalitat a les poblacions faccioses, consisteix en mantenir obertes les places de braus.

Quant no hi han braus per a matar, executen persones.

L'anella del circ de Badajoz, ve a caure centenars d'antifeixistes.

I l'aristocràcia, les senyorettes pintades i eròtiques, presidien sobre les barreres, a l'ombra, pimpollades amb mantons de sarrell blanc.

Cada ciutat feixista, té la plaça de braus tacada de sang humana, no feta rajar per les banyes de la bèstia, que l'han feta rajar homes que semblen bèsties.

Els artistes toreros, fan arabescos en honor dels presidents, que sempre són bisbes, senyores dubtoses,

minors, condena normes estèrils, senyala horitzontes. En una paraula: forja, espiritualment, el mañana possible de una Revolució autèntica, que no ha de estriar en convertir en pobres a los que ayer eran ricos y en ricos a los que ayer eran pobres, sino llevar a todos los hogares el mayor bienestar de que se disponga, distribuyendo honestamente el beneficio de un trabajo redentor, a todos los que a él se entreguen de buena fe.

Peiró, lealmente, con claridad absoluta, condena la delincuencia infecunda, los sacrificios humanos que no responden a una efectiva necesidad revolucionaria, los latrocinios para provecho personal. Y lo dice Peiró con esa enorme autoridad que le da su historia de luchador, de obrero y de ciudadano que ha sabido demostrar su entereza y su capacidad en todos los terrenos, ya que ha luchado bravamente con las armas en la mano, ha establecido fuentes cooperativas de producción con pleno acierto y ha sabido expresar como nadie sus ideas constructivas en orden a la Revolución en marcha.

Los catalanes, piensen como piensen, deben leer a Peiró. No le conocemos personalmente, no tenemos relación alguna ni nada esperamos en el orden privado del ministro de Industria de la República, pero ante el libro «Perill a la reraguardia» conceptuamos imprescindible que todos los catalanes deben adquirir y leer ese pequeño grande libro que, si en lo material, ha de proporcionar unos ingresos a la causa del pueblo, en lo moral está llamado a reportar incalculables provechos.

retirades per fabricants rics, o militars plens de creus i estrelles guanyades amb «pronunciamientos». Regalen al públic triat, tota la variada demostració de l'art de matar artísticament.

Els «toreros» bons, són rics, i declaradament feixistes. Cal recordar-ho.

El públic, que és el poble, els ha pujat al cim, els ha enriquit i donat fama.

Fugen del poble, i s'acosten als que sempre els hi han pres el barret. Els que en la presidència han representat privilegis i castes que veurem aviat fora del món.

Els «toreros» estenen el braç. Pitjor per a ells.

Coneixen més que ningú, els xiulets i els crits. No protestin en trobar la ràbia del poble.

La festa «nacional», vol públic «nacional», que doni color a la rodona, amb vestits llampants, sabres, púrpura i foc de cardenals i bisbes, senyorettes que facin goig i moros del Riff, que s'espantin del barbarisme de qui els volia civilitzar.

Fent «corrides» i processons, s'espaien i diverteixen, i obliden les pallisses de les línies de foc.

Els «toreros» serveixen al feix, actuant a les places i estirant el braç. Vindrà un dia, que tots plegats, «toreros» bons i feixistes, estiraran la pota...

Jaume Ros

